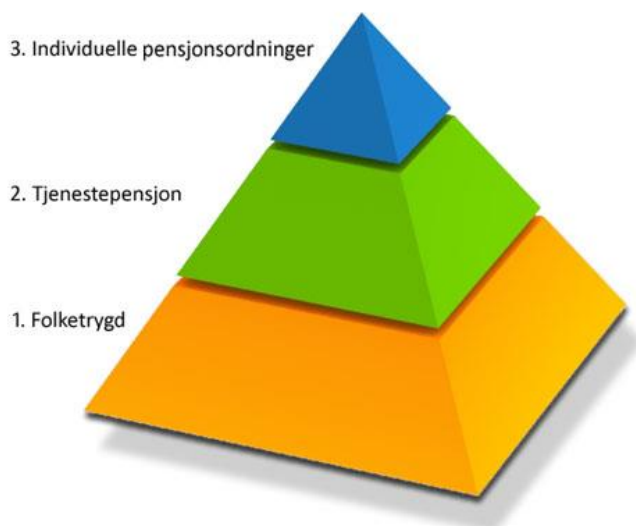

Pensjonsopptjening- og sparing for selvstendig næringsdrivende

Pensjonssystemet i Norge er bygget opp av tre hovedelementer. Pensjon opptjent fra folketrygden, pensjon opptjent fra et arbeidsforhold og pensjon som kommer fra annen form for privat sparing.

En arbeidsgiver er pliktig til å etablere en pensjonsordning for sine ansatte. Som næringsdrivende er du derimot ikke tilknyttet en arbeidsgiver i form av et ansettelsesforhold og du bør derfor selv tenke gjennom om det er klokt av deg å spare til egen pensjon.

Først litt grunnleggende pensjonskunnskap:

- Med pensjonsreformen iverksatt i 2011 ble det etablert nye regler med blant annet fleksibelt uttak, all - årsopptjening og levealdersjustering.
- Via folketrygdens nye opptjeningsregler (gjeldende fullt ut fra årskull født 1963 og senere), vil alle som har pensjongivende inntekt, bygge seg opp en egen pensjonskapital gjennom arbeidslivet (fra 13 til 75 år). Folketrygdpensjonen bygges opp ved at det etableres en pensjonsbeholdning (kapital) ved at pensjongivende inntekt opp til 7, 1 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) multipliseres med 18, 1 %. Kapitalen spares og reguleres hvert år tilsvarende lønnsvekst.
- Pensjongivende inntekt betyr all [brutto lønnsinntekt](#) for lønnstakere og beregnet [personinntekt fra næring](#) for selvstendige regnes som pensjongivende. Mottatte skattepliktige trygdeytelser som [sykepenger](#) og [arbeidsavklaringspenger](#) inngår også i den pensjongivende inntekten, mens det gjelder spesielle regler for opptjening av [alderspensjon](#) for mottakere av [uføretrygd](#) og [dagpenger](#). Reglene for fastsettelse av pensjongivende inntekt finnes i § 3-15 i folketrygdloven, som igjen viser til reglene for fastsettelse av personinntekt i skatteloven § 12-2.
- Folketrygdpensjon kan tas ut fra fylte 62 år hvis du har høy nok opptjening. Du kan ta ut pensjon helt eller delvis og utbetaling kan kombineres med inntekt uten av pensjonen avkortes.

- Folketrygdpensjonen levealdersjusteres, hvilket betyr at alderspensjonen blir justert etter forventet levealder for ditt årskull. Dersom forventet levealder øker for ditt årskull vil justeringen føre til at yngre årskull får noe lavere alderspensjon ved en gitt uttaksalder. Du kan kompenseres for dette ved å fortsette lenger i arbeid og utsette uttaket av pensjon.
- Tjenestepensjon er begrepet som benyttes knyttet til pensjonsordninger for arbeidstakere. Arbeidsgiverne er lovpålagt å etablere en tjenestepensjonsordning for sine ansatte, med opptjening fra første krone, uavhengig av stillingsprosent.
- Som næringsdrivende er du ikke arbeidstaker og mister derfor pensjonsopptjening som en arbeidstaker har rett på iht. ansettelsesforholdet.

Pensjonssparing for næringsdrivende, ENK eller for egen næring uten egne ansatte:

- Det er mulig å spare i en ordning med innskuddspensjon, hvor det kan spares maksimalt 7 % av lønn/personinntekt opptil 12 G. Ordningen gir skattefordeler.
- Denne ordningen kan være gunstig for deg som har lønn over 7,1 G. Tjener du mindre enn dette, er dette en ordning som ikke anbefales. Dette skyldes blant annet at skattefordelene fører til at pensjonsgivende inntekt reduseres, med den konsekvens at din opptjening av alderspensjon i folketrygden minker og blir lavere.
- Det er derimot mulig å spare på annen måte; f.eks. ordinær fondssparing, høyrentekonto, investering i eiendom, individuell pensjonssparing (IPS), nedbetaling av gjeld eller kombinasjoner av dette.